

T.C
SAHA İSTANBUL & TÜBİTAK TÜSSİDE
SAHA AKADEMİ MBA YÖNETİCİ GELİŞTİRME PROGRAMI

Erken Aşama Girişimlerin Finansmana Erişim İmkanlarının Artırılması

Danışman
Dr. Uğur TARÇIN
İstanbul - 2025

1. SAHA İstanbul Yönetim Kurulu kararıyla, 2024-2025 eğitim döneminden itibaren SAHA AKADEMİ MBA katılımcılarına “Araştırma Projesi” hazırlama yükümlülüğü getirilmiştir. Bu uygulama; katılımcıların sektörel bilgi, stratejik düşünme ve akademik üretkenlik yetkinliklerini geliştirmeyi hedeflerken, savunma sanayii ekosistemine bilimsel katkıyı artırmayı amaçlamaktadır. Bu girişim, Türk savunma sanayii ekosisteminde bilimsel katkıyı artırmaya yönelik önemli bir adımdır.

2. SAHA İstanbul-SAHA AKADEMİ tarafından yayımlanan bu çalışma, ilgili yazar tarafından özgün biçimde hazırlanmış ve beyan edilmiştir. Çalışmada yer alan görüşler yazara ait olup, SAHA İstanbul’un kurumsal görüşünü yansıtmamaktadır. İçerikte sunulan bilgi, yorum ve sonuçların doğruluğu sorumlu yazara aittir. SAHA AKADEMİ; benzerlik oran tespiti yapmıştır.

3. Bu çalışma, [Mehmet Kaan DEMİR] tarafından hazırlanmıştır. Araştırma Projesi danışman tarafından değerlendirilmiş ve sunumu [11 Mayıs 2025] tarihinde yeterli görülerek kabul edilmiştir.

Araştırma Projesi Sunum Jüri Üyeleri

Başkan	Dr. Uğur Tarçın (SAHA AKADEMİ Öğr.Görevlisi)	<i>e-imzalıdır</i>
Üye	Ayşe Çağın (SAHA AKADEMİ Yöneticisi)	<i>e-imzalıdır</i>
Üye	Muzaffer Ünsaldı (Kurumsal İletişim ve Marka Yöneticisi)	<i>e-imzalıdır</i>

(Formun aslı, imzalı olarak ilgili dosyada muhafaza edilmektedir.)

İÇİNDEKİLER

Özet	3
1.Proje Amacı	3
3.Projenin Hedef Kitlesi	7
4.Projenin Yöntemi ve Çalışma Planı	7
5.Beklenen Sonuçlar	8
Proje Bütçesi	8
İş Modeli	9
Sonuç ve Değerlendirme	9
Kaynakça	11

ERKEN AŞAMA GİRİŞİMLERİN FİNANSMANA ERİŞİM İMKANLARININ ARTIRILMASI HEDEFİNE HİZMET EDECEK DİJİTAL ALTYAPIYA SAHİP YATIRIM PLATFORMU

(PROJE)

Mehmet Kaan DEMİR

Teknopark İstanbul

mkdemir@teknoparkistanbul.com.tr

Özet

Bu proje, erken aşama girişimlerin finansmana erişim süreçlerini daha kolay hale getirmek ve yatırımcılarla daha etkin bir şekilde buluşmalarını sağlamak amacıyla geliştirilecek dijital yatırım platformudur. Girişimciler için entelektüel sermayeye erişim imkânı sağlarken yatırımcılar için zaman, maliyet ve uzmanlık gerektiren süreçleri dijital olarak çözümlemeyi hedeflemektedir.

Yenilikçi ve yüksek büyüme potansiyeline sahip girişimlerin, özellikle erken aşamalarında finansmana erişimde önemli zorluklar yaşadığı ve birçok parlak girişimin, başlangıç evresinde yeterli finansman kaynağına ulaşamadığı için başarısızlıkla sonuçlandığı bilinmektedir.

Geleneksel yatırım süreçleri, girişimler için uzun, maliyetli ve bürokratik olabilirken, oluşturulması planlanan platform dijital altyapısı sayesinde girişimciler için daha hızlı, şeffaf ve erişilebilir bir yatırım ortamı sunacaktır. Eşleştirme algoritmaları, otomatik değerlendirme araçları ve sözleşme müzakereleri gibi süreçleri dijital ortama taşıyan platform yatırımcıların bilinçli kararlar almasını da sağlamayı amaçlamaktadır.

1.Proje Amacı

Bilindiği üzere, **3.2.2021 tarihli Resmî Gazete 7263 Sayılı Kanun ile 4791 Sayılı Kanun'a eklenen Ek 3'üncü madde ve 5746 Sayılı Kanun'un 3/14 maddesinde yapılan değişiklikle, Ar-Ge İndirimi ve Teknoloji Geliştirme Bölgeleri kazanç istisnası kapsamında;**

- Yıllık beyanname üzerinden yararlanılan **indirim tutarı 1.000.000 Türk lirası ve üzerinde** olan mükelleflerin,
- Bu tutarın **yüzde ikisini pasifte geçici bir hesaba** aktaracağına,
- Bu kapsamda aktarılması gereken tutar yükümlülüğünün, **yıllık bazda 20.000.000 Türk lirası ile sınırlı** olduğuna,
- Bu tutarın, geçici hesabın olduğu yılın sonuna kadar Türkiye'de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması

veya girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ya da 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimcilere sermaye olarak konulmasının şart olduğuna,

- Söz konusu tutarın ilgili yılın sonuna kadar aktarılmaması durumunda, bu Kanun kapsamında yıllık beyanname üzerinden indirim konusu yapılan tutarın yüzde yirmisinin, ilgili yılda yararlanılan Ar-Ge indirimi ve Teknopark istisnasına konu edilemeyeceğine hükmedilmiştir.

7953 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yukarıda yer alan oran ve tutarlar değiştirilmiştir.

Buna göre, Ar-Ge İndirimi ve Teknoloji Geliştirme Bölgeleri kazanç istisnası kapsamında;

- Yıllık beyanname üzerinden yararlanılan **indirim tutarı 2.000.000 Türk lirasına,**
- Bu tutarın **pasifte geçici bir hesaba aktarmaları gereken oranı yüzde üçe,**
- Bu kapsamda aktarılması gereken tutar yükümlülüğü sınırı, **yıllık bazda 100.000.000 Türk lirasına,** çıkarılmıştır.

Buradan hareketle amacın, ekosistemin paydaşı olan Teknoloji Geliştirme Bölgesi firmaları ve Ar-Ge Merkezlerinin girişim ekosistemini finansal olarak destekleyeceği sürdürülebilir kaynak oluşturma olduğu anlaşılmaktadır.

Kanuni uygulamanın öngördüğü yükümlülüğü yerine getirmede üç farklı şekil esas kabul edilmiştir. Bunlar **Türkiye'de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ya da 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimcilere sermaye olarak konulması** olarak tanımlanmıştır.

Yükümlülüğün uygulamaya başlaması ile birlikte süreci takip ederek gelişen durumlara karşı çıkarımlar yapılmıştır. Konunun tarafı olan Teknoloji Geliştirme Bölgesi firmaları ve Ar-Ge Merkezlerinin yatırım süreçlerine olan sınırlı bilgi birikime sahip olmaları, ilk seçenek olan Türkiye'de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması çözümünü tercih haline getirmiştir. Ve bu durum istatistiki olarak da girişim sermayesi yatırım fonu sayısını da artırmıştır.

Hali hazırda **50** farklı portföy yönetim şirketi ve **439** Girişim Sermayesi Yatırım Fonu bulunmaktadır. Bu sayı 2020 yılında **33** Girişim Sermayesi Yatırım Fonu 2021 yılında **93** Girişim Sermayesi Yatırım Fonu olarak gerçekleşmiştir.

Bu proje de amaç hem kanun kapsamında yatırım yükümlülüğü bulunan firmaların yatırımlarını kanunda öngörülen bir diğer seçenek olan **4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimcilere sermaye olarak konulması** şeklinde yerine getirmelerini sağlamak ve erken aşama girişimlerin yatırım süreçlerini hızlandırmayı, finansmana erişimlerini artırmayı ve yatırımcılarla daha etkin bir şekilde buluşmalarını sağlamayı amaçlamaktadır.

Girişimcilik ekosisteminde en büyük problemlerden biri, erken aşama girişimlerin yüksek risk içermeleri nedeniyle geleneksel finansman kaynaklarına ulaşmakta zorlanmasıdır. Özellikle bireysel ve kurumsal yatırımcılar, yeterli veri eksikliği ve güven sorunları nedeniyle erken aşama girişimlere yatırım yapmaktan çekinmektedir. Bu durum, birçok yenilikçi fikrin ticarileşmeden başarısız olmasına neden olmaktadır.

Proje kapsamında geliştirilmesi planlanan dijital yatırım platformu, yapay zekâ destekli veri analitiği, otomatik risk değerlendirme sistemleri ve sözleşme müzakere alt yapısı sayesinde hem girişimcilerin hem de yatırımcıların daha güvenilir ve şeffaf bir ortamda süreç yürütmesini sağlamayı amaçlamaktadır. Platform, girişimlerin yatırımcılara kendilerini daha iyi tanıtabileceği bir alan yaratırken, yatırımcıların bilinçli yatırım kararları almasını destekleyen analiz araçları sunacaktır.

2.Proje Kapsamı

Proje kapsamında yürütülecek başlıca faaliyetler şunlardır;

a. Girişimci ve Yatırımcı Üye İşlemleri

Platformun pazaryeri olarak faaliyet göstermesi öngörüldüğü için sisteme sektör agnostik olarak girişimciler ve öncelikle Teknoloji Geliştirme Bölgesi firmaları ve Ar-Ge Merkezleri olmak kaydı ile bireysel ve kurumsal diğer yatırımcıların üye olması sağlanacaktır.

b. Girişim Analiz Çalışmaları

Platforma üye girişimlerin finansal ve finansal olmayan (Ekip, Ürün, Pazar vs.) metrikleri analiz edilerek yatırım gerçekleştirilebilir şirket değerleri ve finansman ihtiyaçları ile birlikte ekip, ürün, pazar gibi sektör analiz çalışmaları oluşturulacaktır. Yapay zekâ destekli veri analiz metotları girişim analiz süreçlerinin her aşamasında aktif kullanılacaktır.

c. Yatırımcı Profillerinin Oluşturulması

Platforma üye yatırımcılar, öncelikli yatırım odak alanları ve maksimum/ortalama yapabilecekleri yatırım tutarları ekseninde sınıflandırılacaktır.

d. Yatırımcı ve Girişimci Eşleştirmesi

Yapay zekâ destekli eşleştirme algoritması ile yatırım potansiyeli en yüksek girişimci ile stratejik yatırımcı olabilecek yatırımcıyı eşleştirme işlemi gerçekleştirecektir. Yatırımcı üyenin sahip olduğu üyelik sınıfı doğrultusunda bir den çok girişimci ile eşleşmesi mümkün olabilecektir.

e. Müzakere Yönetimi Alt Yapısı

Platform içerisinde uygulama içi satın alım ile kullanılabilen iletişim ve süreç yönetimi alt yapısı yatırımcı profilinin sahip olduğu üyelik sınıfı doğrultusunda kullanılabilecektir. Her iki tarafın platform vasıtasıyla elde ettiği şirket değerlemesi ve finansman ihtiyacı doğrultusunda ortak paydada buluşma çalışmaları müzakere yönetimi alt yapısı sayesinde sağlanacaktır.

f. Due Diligence Hizmeti

Yatırım süreçlerinde yatırıma engeli bir durumun olup olmadığının mali ve hukuki perspektiflerden değerlendirildiği çalışmalar olan due diligence çalışmaları yatırımcı üye isteği ve üyelik profili doğrultusunda kendisine sunulabilecektir. Üyelik sınıfının kapsamadığı durumlarda ise satın alım hizmeti olarak platform vasıtasıyla hizmet sağlanabilecektir.

g. Sözleşme Seti Hazırlığı

Girişimci ve yatırımcı arasında imzalanacak sözleşmelerin hazırlanması için standartlaştırılmış hukuki dokümanlar oluşturulacaktır. Oluşturulan dokümanlar üzerinden müzakere görüşmeleri gerçekleştirilerek sözleşmelerin son halleri verilecektir.

h. Kapanış İşlemlerinin Takibi

Yatırım sürecinin başarıyla tamamlanmasını takiben, kapanış işlemlerinin izlenmesi ve takibi platform üzerinden gerçekleştirilebilecektir. Bu sayede platform bir yönü ile iş takip çözümü olarak da görev ifa edecektir.

ı. Portföyde Yer Alan Girişimlerin Raporlaması

Yatırımcıların yatırım yaptığı girişimlerin performanslarını takip edebilmeleri adına düzenli raporlamalar sağlanacaktır.

Öte yandan regülasyon kapsamında değerlendirildiğinde problem oluşturabilecek bir durum söz konusu olmamaktadır. Yatırım süreci hali hazırdaki mali ve hukuki sistem ile eş güdümlü olarak dijital ortamda gerçekleştirilecektir.

Platform aracılığı ile çevrimiçi ya da yüz yüze yatırımcı ve girişimci etkinlikleri de düzenlenebilecektir.

3.Projenin Hedef Kitlesi

Planlanan proje birden çok paydaşa hitap eden geniş bir hedef kitleyi kapsamaktadır. Projeden doğrudan ve dolaylı olarak faydalanması öngörülen faydalanıcı gruplar aşağıda yer almaktadır.

a. Erken Aşama Girişimciler: Finansmana erişimde zorluk yaşayan teknoloji girişimcileri ve büyüme aşamasında olan girişimler bu platformdan yararlanabileceklerdir.

b. Bireysel ve Kurumsal Yatırımcılar: Melek yatırımcılara, girişim sermayesi yatırım fonlarına ve kurumsal yatırımcılara platform aracılığıyla potansiyel yatırımlarını değerlendirme ve risk analizi yapma imkânı sağlanacaktır.

c. Teknoloji Geliştirme Bölgesi Firmaları ve Ar-Ge Merkezleri: Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde ve Ar-Ge Merkezlerinde faaliyet yürüten ve yatırım yükümlülüğü bulunan şirketler bu platform aracılığı ile zaman, maliyet ve uzmanlık gerektiren yatırım süreçlerini tek elden yürütebilme imkanına sahip olacaktır.

d. Hukuk ve Finans Danışmanları: Due diligence ve yatırım sürecinde destek hizmetleri sunan hukuk ve finans danışmanları, oluşturulması planlanan platform aracılığıyla uzmanlıklarını kullanarak girişimcilere ve yatırımcılara hizmet verebilecektir.

Diğer dolaylı faydalanıcılar ise sermaye piyasalarını düzenleyen ve girişimcilik ekosisteminin gelişimine katkı sağlayan kamu kuruluşları ile akademisyenler ve araştırmacılarıdır. Gün geçtikçe platformda biriken bilgi ve birikim veri analizi yapılmasına imkân verecektir.

4.Projenin Yöntemi ve Çalışma Planı

Girişim ve yatırım ekosisteminin araştırılması ile başlayacak olan süreç, girişimlerin ve potansiyel yatırımcıların platforma üye yapılması ile devam edecektir. Bu çalışmalara aynı zaman diliminde eşlik edecek platformunun teknik geliştirmesi de yapılacaktır.

Teknik alt yapı çalışmaları kapsamında girişimcilerin sektör analizleri ve değerlendirme metotları çerçevesinde finansman ihtiyaçları ile şirket değerlerini oluşturabilecek yapay zekâ destekli mekanizmalar oluşturulacaktır. Öte yandan platforma hizmet sunacak mali ve hukuki danışmanlar tespit edilerek platforma dahil edilecektir. Pilot uygulamalar çerçevesinde platform test edilerek optimizasyon çalışmaları gerçekleştirilecektir. Pazarlama faaliyetleri yürütülerek tanınırlık faaliyetleri yürütülecektir.

İş paketleri ve belirlenen süreleri aşağıdaki şekilde öngörülmektedir.

İş Paketi	İş Paketi İçeriği	Öngörülen Süre
Ekosistem Araştırma & Planlama	Pazar analizi, hedef kitle tanımlama faaliyetleri	2 Ay
Teknik Geliştirme	Platformun yazılım ve altyapı geliştirme süreci	4 Ay
Platform Hizmet Sağlayıcılarının Entegrasyonu	Hukuki ve mali danışmanlık ve yasal altyapı çalışmaları	2 Ay
Platforma Girişimci ve Yatırımcı Üye Kazandırılması	Erken aşama girişimler ve potansiyel yatırımcıların platforma üye olmasının sağlanması	3 Ay
Pilot Uygulama	Kullanıcı testleri ve optimizasyon süreci	3 Ay
Pazarlama ve Yaygınlaştırma	Dijital kampanyalar, iş birlikleri, etkinlikler	2 Ay
Sürekli Geliştirme	Kullanıcı geri bildirimleri çerçevesinde güncellemelerin gerçekleştirilmesi	Sürekli

Tablo.1

Toplamda 16 ay olarak planlanan proje, olağan dışı gecikmeler düşünüldüğünde **18 ay** içerisinde tamamlanacak şekilde planlanmaktadır.

5.Beklenen Sonuçlar

Erken aşama girişimlerin finansmana erişiminin kolaylaştırılması, yatırım alan erken aşama girişim sayısının artırılması ve Teknoloji Geliştirme Bölge firmaları ve Ar-Ge merkezlerinin yasa kaynaklı yatırım yükümlülüklerinin doğrudan kuluçka girişimlerine yatırım gerçekleştirilerek yerine getirilmesi sağlanacaktır. Yapılan analiz çalışmaları ile yatırımcıların veriye dayalı karar alması desteklenecektir.

Bunun yanı sıra hizmet sağlayıcı rolünde yer alan mali ve hukuki danışmanların da yatırım süreçlerinde etkin ve verimli rol alması sağlanmış olacaktır.

Proje Bütçesi

18 ay öngörülen proje süresince proje özelinde öngörülen giderler aşağıdaki gibidir. Yaklaşık **230.000 \$** toplam gider olacağı düşünülmektedir.

Proje Gideri	Alt Detay	Tahmini Maliyet (TL)	Tahmini Süre (Ay)	Toplam Maliyet
Personel Giderleri	Proje Yöneticisi	120.000	18	₺ 2.160.000
	Yazılım Geliştirici	80.000	18	₺ 1.440.000
	Yazılım Geliştirici	50.000	12	₺ 600.000
	Veri Bilim Uzmanı	50.000	18	₺ 900.000
	Mali ve Hukuki Danışmanlık	15.000	18	₺ 270.000
Yazılım Geliştirme Giderleri	Backend, Frontend, Yapay zekâ	10.000	18	₺ 180.000
Ekipman ve Donanım Giderleri	Sunucu Servisleri	20.000	18	₺ 360.000
	Yazılım Geliştirme Araçları	400.000	1	₺ 400.000
Pazarlama Giderleri	Etkinlik	30.000	18	₺ 540.000
	Ekosistem Geliştirme	30.000	18	₺ 540.000
	Sosyal Medya Yönetimi	30.000	18	₺ 540.000
Ofis ve Operasyonel Giderler	Kira, Alt yapı	10.000	18	₺ 180.000
Seyahat ve Toplantı Giderleri	Yatırımcı ve Girişimci Görüşmeleri	5.000	18	₺ 90.000
	Konferans, Toplantı Katılımları	5.000	18	₺ 90.000
	Eğitim ve Seminer	5.000	18	₺ 90.000
Diğer Giderler	Acil Durum Fonu	5.000	18	₺ 90.000
				₺ 8.470.000

Tablo.2

İş Modeli

Platforma üye girişimcilerden ücret talep edilmeyecektir. Yatırımcı üyeler platformdan faydalanmak istedikleri profilleri doğrultusunda ücretlendirmeye tabi tutulacaktır. Öte yandan başarılı şekilde tamamlanan yatırım turlarından, yatırım tutarının %1 'i kadarı başarı primi olarak girişimciden talep edilecektir.

Sonuç ve Değerlendirme

Oluşturulmak istenen platform ile erken aşama girişimlerin finansmana erişim süreçlerini hızlandıran, yatırımcılarla girişimcileri doğru şekilde eşleştiren ve yatırım süreçlerini daha şeffaf hale getiren yenilikçi bir

dijital platform geliştirilmesini amaçlamaktadır. Girişimcilik ekosisteminin sürdürülebilir büyümesi için finansmana erişimin kritik bir faktör olduğu göz önüne alındığında, bu platformun ekosisteme önemli katkılar sağlaması beklenmektedir.

Projenin uygulanmasıyla birlikte, yatırımcılar için daha güvenilir ve veriye dayalı karar alma mekanizmaları sunulacak, girişimciler için ise finansman kaynaklarına erişim kolaylaştırılacaktır. Yapay zekâ destekli analiz ve eşleştirme süreçleri sayesinde, yatırımcıların ilgilendikleri sektörlerdeki en uygun girişimlerle buluşmaları sağlanacak ve yatırım süreçlerinde verimlilik artırılacaktır.

Uzun vadede, platformun uluslararası yatırımcılarla entegre edilerek küresel bir yatırım platformuna dönüşmesi hedeflenmektedir. Bu sayede, Türkiye'deki erken aşama girişimlerin yalnızca yerel yatırımcılarla değil, küresel yatırımcılarla da doğrudan etkileşim kurabilmesi sağlanacaktır.

Kaynakça

Aydın, N. (2015). BÜYÜME POTANSİYELİ YÜKSEK, YENİLİKÇİ GİRİŞİMLERİN ERKEN AŞAMA FİNANSMANI: ciceksepeti.com ÖRNEĞİ. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi* (52), 111-125.

Verginet. (2023). Teknoloji geliştirme bölgeleri ve Ar-Ge merkezlerinin %3 yatırım yükümlülüğü. Vergi Sirküleri 2023/119. <https://www.verginet.net/dtt/11/Vergi-Sirkuleri-2023-119.aspx>

KAP. (2023). Yatırım fonları genel sekmesi. *Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP)*. <https://www.kap.org.tr/tr/YatirimFonlari/GSF>

Sermaye Piyasası Kurulu. (2022). *Sermaye piyasası 2021 yılı faaliyet raporu*. <https://spk.gov.tr/data/61e48f651b41c60d1404d687/2021%20Yılı%20Faaliyet%20Raporu.pdf>

